

Kisielice קישייליצה

כבר במאה ה-17 חיה בקישייליצה (בגרמנית: Freystadt in Westpreußen) קהילה יהודית קטנה. עד לראשית המאה ה-19 מספר היהודים במקום הוגבל באופן כללי. להתיישב במקום יכלו יהודים שהיה בידם כתב הגנה.

לאחר שנת 1812, כאשר היהודים קיבלו זכויות אזרח ושוויון זכויות כללי, חיו בקישייליצה 12 יהודים. ואולם אוכלוסיה זו גדלה במהירות. שיא התפתחותה של הקהילה חל בראשית שנות ה-70 של המאה ה-19. ב-1871 חיו בעיר 276 יהודים, מה שהיווה 10 אחוזים מהאוכלוסיה. בעשרות השנים הבאות הקהילה היהודית התמעטה בלבד, עד שבשנות ה-30 של המאה העשרים נותרו בה 32 יהודים. בית הכנסת המקומי נחרב במהלך "ליל הבדולח" – בין ה-9 ל-10 בנובמבר 1938.

לקהילה היהודית בקישייליצה היה בית עלמין משלה. קרוב לוודאי שהוא היה ממוקם בשטח שטוח ומיוער שמאחרי בית הקברות הכללי שליד הכביש בכיוון ביסקופייץ (כעת ברחוב מיצקייביצ'ה). תאריך מדויק של יסוד בית העלמין אינו ידוע, יתכן והוא הוקם כבר במאה ה-17. בשלהי המאה ה-19, כאשר הקהילה הייתה בשיא מבחינת מספר חבריה, בית העלמין הורחב, קרוב לוודאי. חורבנו בא ב"ליל הבדולח". חורבן שנגרם בשנות ה-30, במהלך השואה וודאי גם אחרי 1945 היה כה רב, שמקור המידע העיקרי אודות בית העלמין מצוי כיום במפות ארכיון גרמניות משנת 1898 ו-1928. במקום לא נותרו שום שרידים, שיכולים להצביע על כך שזהו שטח של בית עלמין. בין השיחים והצמחיה העבותה אפשר להבחין באלמנטים ארכיטקטוניים, אולם אין ברור האם אלה הם שברי מצבות, שברי הגדר או משהו אחר לחלוטין. אין סימנים לגבולות, כבורות מים או חומת הגנה. אין גם עצים ישנים המאפיינים אתרים מעין אלה (עצי אלון ושיטה), שנשתלו ברוב המקרים בצידי השבילים הפנימיים או מסביב לחלקת בית העלמין.